

Kommittédirektiv

Tilläggsdirektiv till
Transportstyrelseutredningen (N 2007:05)

**Dir.
2008:140**

Beslut vid regeringssammanträde den 11 december 2008

Sammanfattning av tilläggsuppdraget

Den särskilda utredaren ska, med vissa ändringar av sitt nuvarande uppdrag, genomföra de åtgärder som krävs för att den nya myndigheten Transportstyrelsen ska kunna inleda sin verksamhet den 1 januari 2009.

Bakgrund

Regeringen beslutade den 19 juli 2007 att tillkalla en särskild utredare med uppgift att förbereda och genomföra bildandet av en trafikinspektionsorganisation (dir. 2007:105). Den 14 februari 2008 redovisade utredningen, som antagit namnet Transportstyrelseutredningen, ett delbetänkande med underlag för beslut om att inrätta en ny myndighet i enlighet med regeringens intentioner (Trafikinspektionen – En myndighet för all trafik, SOU 2008:9). Den 2 maj 2008 redovisade utredningen sitt huvudbetänkande med fördjupade förslag och förslag till författningstexter med anledning av den nya myndighetens inrättande (Transportinspektionen – ansvarslag för vägtrafiken m.m., SOU 2008:44).

Den 29 april 2008 beslutade regeringen om tilläggsdirektiv till utredaren (dir. 2008:45). Regeringens beslut innebar bland annat att den nya myndighetens namn ska vara Transportstyrelsen och att myndigheten ska inleda sin

verksamhet den 1 januari 2009. Av beslutet framgår även vilka verksamheter som ska ingå i myndigheten.

Skälen för att komplettera och ändra utredarens nuvarande uppdrag

Svenska nationella ambulansflyget

I tilläggsdirektivet den 29 april 2008 gavs utredaren i uppdrag att analysera och föreslå huvudmannaskap för Svenska nationella ambulansflyget (SNAM). I en promemoria den 10 oktober 2008 (N2008/3588/TR) redovisade utredningen ett förslag som innebar att Luftfartsstyrelsens ansvar för SNAM skulle föras över till Myndigheten för säkerhet och beredskap (MSB) som inrättas den 1 januari 2009. Utredningen framförde dock att man inte var främmande för ett senare datum för överföring av ansvaret för SNAM till en annan myndighet eller ett annat organ för det fall att regeringen anser att Helikopterutredningens (Fö 2007:05) förslag bör inväntas innan ett slutligt ställningstagande.

Regeringens bedömning är att Transportstyrelsen generellt sett inte bör ha uppgifter av den operativa karaktär som ansvaret för SNAM innebär. Samtidigt är det regeringens uppfattning att Helikopterutredningens förslag bör analyseras innan regeringen tar ställning i frågan. Av det skälet bör SNAM föras över från Luftfartsstyrelsen till Transportstyrelsen den 1 januari 2009.

Transport av farligt gods

I direktiven den 29 april gavs utredaren även i uppdrag att, i samråd med MSB-kommittén (Fö 2008:03), lämna förslag på den mest ändamålsenliga organisatoriska hemvisten för de uppgifter inom området landtransport av farligt gods som inte är relaterade till expertområdet farliga ämnen. I sin promemoria den 14 oktober redovisade Transportstyrelseutredningen ett förslag i fråga om farligt gods som tagits fram i samråd med

MSB-kommittén. Förslaget innebär att frågor om transport av farligt gods liksom i dag ska åvila flera myndigheter. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och Transportstyrelsen kommer att ha särskilt framträdande roller på området. MSB ska vara expertmyndighet när det gäller farliga ämnen och föreskrivande myndighet för transporter av farligt gods på väg och järnväg medan Transportstyrelsen ska ha motsvarande funktion för transporter till sjöss och i luften.

Regeringens bedömning är att Transportstyrelseutredningens och MSB-kommitténs förslag till ansvarsfördelning bör genomföras.

Vägverkets system för rapportering och registrering av olyckor

I sitt delbetänkande (SOU 2008:9) lämnade Transportstyrelseutredningen inget definitivt förslag till organisatorisk hemvist för Vägverkets system för rapportering och registrering av olyckor (STRADA). STRADA ingick inte heller i den uppräknade verksamheter som enligt tilläggsdirektiven den 29 april 2008 ska föras över till Transportstyrelsen. I sitt huvudbetänkande (SOU 2008:44) tog dock utredningen ställning för att även STRADA ska föras över till Transportstyrelsen.

Regeringens bedömning är att STRADA bör föras över till Transportstyrelsen den 1 januari 2009. Det kan dock finnas skäl att överväga en annan organisatorisk hemvist för STRADA i framtiden.

Föreskriftsansvar enligt vägkungörelsen m.m.

Enligt regeringens beslut om tilläggsdirektiv den 29 april 2008 ska Vägverkets ansvar att meddela vissa föreskrifter enligt vägkungörelsen (1971:954) liksom Vägverkets bemyndigande att meddela föreskrifter enligt förordningen (1994:1215) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, m.m. föras över till Transportstyrelsen. Detsamma gäller Banverkets ansvar för att meddela föreskrifter om de uppgifter som ska lämnas av den som bedriver verksamhet enligt järnvägslagen (2004:519) samt om genomförande av förstudie och järnvägsutredning enligt förordningen (1995:1652) om byggande av järnväg.

Ovan nämnda funktioner har anknytning till utformningen av den fysiska planeringsprocessen för transportinfrastrukturinvesteringar. Mot bakgrund av att regeringen i propositionen *Framtidens resor och transporter* (prop. 2008/09:35) har aviserat en avsikt att initiera en översyn av planeringsprocessen, finns det skäl att avvakta med beslutet att föra över dessa funktioner till Transportstyrelsen.

Ett annat skäl att avvakta med ovan nämnda förändringar följer av att riksdagen den 27 november 2008 har beslutat att, i enlighet med regeringens förslag, ombilda delar av Vägverkets och Banverkets verksamheter till bolag (prop. 2008/09:23, 2008/09:TU4, rskr. 2008/09:76). Beslutet innebär bland annat att Vägverkets produktionsenhet blir självständigt bolag 2009 vilket i sin tur kommer att innebära att Vägverket får ett mer renodlat beställaruppdrag än tidigare. Vägverkets beställarfunktion har ett samband med funktionen att meddela föreskrifter om genomförande av förstudie och vägutredning genom att den kompetens som krävs för att upprätthålla dessa båda funktioner är snarlik.

Det är regeringens bedömning att den pågående processen ger skäl att ytterligare belysa konsekvenserna av förändringar som kan innebära en negativ påverkan på Vägverkets förmåga att vara en god beställare. Samtidigt är det viktigt att understryka att det är regeringens utgångspunkt att ansvaret för all regelgivning inom transportområdet ska föras till Transportstyrelsen. Regeringen avser således att återkomma i frågan.

Transportstyrelsen

Regeringens tilläggsdirektiv den 29 april 2008 ändras genom att följande verksamheter ska kvarstå i nuvarande myndigheter:

- Vägverkets ansvar att meddela föreskrifter om genomförande av förstudie och vägutredning samt övriga bemyndiganden enligt vägkungörelsen (1971:954) som har anknytning till byggande av väg,

- Vägverkets bemyndigande att meddela föreskrifter enligt förordningen (1994:1215) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, m.m.
- Banverkets ansvar för att meddela föreskrifter om de uppgifter som ska lämnas av den som bedriver verksamhet enligt järnvägslagen (2004:519) och om genomförande av förstudie och järnvägsutredning enligt förordningen (1995:1652) om byggande av järnväg.

Utöver vad regeringen beslutade den 29 april 2008 ska följande verksamheter föras över till Transportstyrelsen den 1 januari 2009:

- Svenska Nationella Ambulansflyget (SNAM)
- Informationssystemet om skador och olyckor inom vägtransportsystemet, Swedish Traffic Accident Data Acquisition (STRADA).

Vidare ska Transportstyrelsen vara expertmyndighet i fråga om transport av farligt gods när det gäller infrastruktur, fordon, transportmedel och för andra frågor som direkt rör de olika trafikslagen. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) ska vara expertmyndighet när det gäller farliga ämnen och föreskrivande myndighet för transporter av farligt gods på väg och järnväg medan Transportstyrelsen ska ha motsvarande funktion för transporter till sjöss och i luften.

Uppdragets genomförande och tidsplan

Utredaren ska vidta de åtgärder som krävs för att den nya myndigheten ska kunna inleda sin verksamhet den 1 januari 2009.

(Näringsdepartementet)